

Tilbudsportalen

Er der plads til forbedringer?

En rapport fra
NoKS – Netværk om Konsekvenserne af
Strukturreformen på Social- og Uddannelsesområdet
Marts 2008

NoKS består af følgende organisationer:

Danske Handicaporganisationer, DH

Landsforeningen LEV

Landsforeningen SIND

FBU ForældreLANDSforeningen

SAND De hjemløses Landsorganisation

Landsforeningen af Kvindekrisecentre, LOKK

BrugerForeningen - for aktive stofbrugere

Gadejuristen

Socialfaglig branche ved

Dansk Socialrådgiverforening

Socialpædagogerne

HK Kommunal

Danmarks Lærerforening

Landsforeningen Ligeværd

Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge, FADD

Udgivet af NoKs, marts 2008

Tryk: Socialpædagogerne

Oplag: 700

ISBN: 978-87-89992-39-6

Rapporten kan rekvireres hos

Socialpædagogernes Landsforbund,

Brolæggerstræde 9, 1211 København K,

tlf. 3396 2800

E-mail: sl@sl.dk

Indholdsfortegnelse

Forord	5
Om Tilbudsportalen	6
Regelgrundlaget for Tilbudsportalen	7
Afprøvning af Tilbudsportalen	8
Opsummering	9
Når borgere forsøger....	11
Tilbudsportalen og botilbud til mennesker med hjerneskade	12
Tilbudsportalen blandt tillidsrepræsentanter i Socialpædagogernes Landsforbund	14
Erfaringer med Tilbudsportalen	16
Om at bevæge sig i Tilbudsportalen	22
Hovedydelser og delydelser i de sociale tilbud	30

1. Forord

Netværk om Konsekvenserne af Strukturreformen på Social- og Uddannelsesområdet (NoKS) blev dannet i september 2005 med det formål at følge strukturreformens betydning for grupper med behov for en særlig social støtte eller specialpædagogisk støtte i forbindelse med undervisning. NoKS består af i alt 14 organisationer, herunder brugerorganisationer, faglige organisationer og andre interesseorganisationer.

NoKS har til hensigt at viderebringe organisationernes viden og erfaring i relation til strukturreformens udvikling. I juni 2006 udkom den første rapport fra netværket: "På Vej. Kommunalreformens betydning for det særlige sociale område og specialundervisningsområdet". Den anden rapport "Undervejs. De første rammeaftaler på det sociale område og specialundervisningsområdet" udkom i december 2006, mens den tredje "I gang. Aktuelle temaer fra det sociale område og specialundervisningsområdet" blev publiceret i juni 2007. I den var der afsnit om de kommunale redegørelser for 2008 på det sociale område, en undersøgelse af specialskolerne for børn i den nye struktur, en status og udsigter for økonomien på det sociale område efter kommunalreformen og endelig en samtale med forældre til børn med handicap i Struer kommune.

Denne fjerde rapport beskæftiger sig med Tilbudsportalen

Marts 2008.

Redaktionsgruppen på vegne af NoKS.

2. Om Tilbudsportalen

Som en del af strukturreformen blev det besluttet at oprette en tilbudsportal på det særlige sociale område med oplysninger om samtlige kommunale og regionale tilbud samt alle godkendte private tilbud. Tilbuddene skulle være registreret 1. april 2007, hvorefter en kommune kun må benytte sociale tilbud, som er registreret i portalen. Oplysningerne om det enkelte tilbud skal naturligvis være korrekte. Det skal blandt andet sikres ved et statsligt tilsyn, som tager stikprøver for at kontrollere, om tilbuddet leverer det indhold, som er beskrevet i Tilbudsportalen.

Formålet med Tilbudsportalen

Den primære målgruppe for Tilbudsportalen er kommunerne, som skal kunne søge oplysninger om de sociale tilbud til brug for planlægning og sagsbehandling. Det vil sige, at portalen skal være et arbejdsredskab, hvor en kommune skal kunne finde et tilbud, der modsvarer en borgers behov.

Portalen skal gøre afstanden mellem borgeren og det individuelt rigtige tilbud til borgeren mindst mulig. Og det er en vigtig del af portalens funktion, at der skabes synlighed og gennemsigthed i udbuddet af tilbud og gennemsigthed tilbuddene imellem, så der skabes et reelt overblik både over bredden og indholdet i de forskellige tilbudsmuligheder på det sociale område.

Tilbudsportalen skal desuden skabe sammenlignelighed imellem tilbuddene og udgifterne til tilbuddene. Dermed får Tilbudsportalen både en aktiv rolle i konkrete sager og for den generelle planlægning og udvikling på området.

Det var nogle af de begrundelser og synspunkter, der fulgte med på vejen, da den daværende socialminister i foråret 2005 præsenterede Tilbudsportalen i et lovforslag.

Udsagn fra politikere

Under Folketingets diskussioner blev det blandt andet fremhævet, at portalen bliver et afgørende redskab både for den kommunale myndighed, der skal finde det rette tilbud til borgeren, og for borgeren, som portalen skaber synlighed og gennemsigtighed for. "Borgerne får nu ligesom kommunen adgang til via tilbudsportalen at se tilbud i hele landet. Det er en historisk ny mulighed, som man aldrig har haft før på det sociale område" blev det for eksempel udtrykt fra Folketingets talerstol.¹ I et par senere avisartikler har den daværende socialminister blandt andet tilkendegivet, at portalen "bliver til glæde for mennesker med handicap såvel som for pårørende og medarbejdere på hele det sociale område"², og "hvis man har en borger med tre komplekse problemer, kan man gå ind og søge og se institutioner, der kan tilbyde behandling i forhold til de problemstillinger."³ Og det er helt korrekt, - en målgruppesøgning i portalen på "over 85 år", "synshandicappet" og "stofmisbruger" bringer for eksempel 22 tilbud frem, der matcher de tre problemstillinger og den forholdsvis ukendte målgruppe.⁴

I et interview i Ugebrevet A4⁵ siger den daværende socialminister blandt andet, at Tilbudsportalen "kan bidrage til at højne kvaliteten, og at det bliver et super værktøj for sagsbehandlerne. I dag beror sagsbehandlerne valg af tilbud meget på, hvad man tilfældigvis har brugt tidligere. Nu får man simpelthen muligheden for at sige: Borgeren er i den her aldersgruppe, har de og de problemer, der skal sættes ind i forhold til det og det, og så popper de tilbud op, som er relevante. Nu bliver det borgerens situation og problemer, der bliver afgørende for valget af institution." og senere i samme artikel "I Tilbudsportalen skal fremgå alle mulige oplysninger om indhold, metoder og bemanding. Alle relevante oplysninger. Vi diskuterer også i forbindelse med kvalitetsreformen, om vi for eksempel kan fremhæve kvaliteten i de enkelte tilbud med undersøgelser af brugertilfredshed eller smileyordninger".

¹ Folketingsmedlem Charlotte Dyremose, Det Konservative Folkeparti, ved tredjebehandlingen af forslag til lov om social service (L 38) torsdag den 16. juni 2005.

² Magasinet Mandat 26. oktober 2005

³ Nyhedsmagasinet Danske Kommuner 6. oktober 2005

⁴ 12. oktober 2007. 15. november 2007 er der 24. og 29. januar 2008 30.

⁵ Nr. 6 12. februar 2007

3. Regelgrundlaget for Tilbudsportalen

Hvad siger loven?

§ 14 i lov om social service fortæller, at socialministeren⁶ samler og formidler oplysninger om kommunale, regionale og private sociale tilbud i en landsdækkende oversigt (Tilbudsportalen), og at kun tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, kan bruges af en kommune. Socialministeren har lov til at foretage anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i de registrerede tilbud for at kontrollere, om de faktiske forhold er i overensstemmelse med det, der står i Tilbudsportalen. Efter et tilsynsbesøg kan socialministeren påtale uoverensstemmelser over for de relevante myndigheder. Tilsynsrapporterne skal sendes til handicapråd og bruger- og pårørenderåd i de berørte kommuner.

Hvem skal indberettes?

Socialministeren har udsendt en bekendtgørelse⁷, der fortæller mere om, hvad der skal foregå. Tilbudsportalen skal indeholde oplysninger om alle tilbud indenfor det særlige sociale område og desuden om behandlingstilbud til alkoholmisbrugere efter sundhedsloven, almene ældreboliger, som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt plejehjem og plejeboliger og friplejeboliger efter lov om friplejeboliger. Hvis et tilbud er sammensat af flere tilbud, skal hvert tilbud registreres i portalen.

Hvad skal indberettes?

Det er kommunerne og regionerne, som har ansvaret for at indberette, herunder ansvaret for, at oplysningerne er rigtige. Den samme forpligtelse gælder ved oprettelse af nye tilbud, ændringer i eksisterende tilbud og nedlæggelse af tilbud. Og så opremser bekendtgørelsen 30 punkter, der skal gives oplysninger om og et par ekstra punkter, når det gælder de forskellige former for plejeboliger. Det fremgår også, at der skal være en henvisning til et tilbuds eventuelle hjemmeside. Og så skal det nævnes, at oplysninger om plejefamilier er begrænset til, at kommunen skal oplyse antallet af godkendte plejefamilier, antal pladser i plejefamilier, hvilke målgrupper plejefamilierne er godkendt til at modtage, og hvilken kommune der har godkendt/indberettet. Når det gælder egne værelser, kollegier og kollegielignende opholdssteder på det særlige sociale område skal der være oplysninger om adresse, kontaktperson i den godkendende kommune og tidspunktet for godkendelse/driftsoverenskomst.

Takster og stikprøvekontrol

Portalen skal indeholde oplysninger om taksterne for pladserne i de forskellige tilbud. De skal være fordelt på de samlede direkte og indirekte omkostninger (her rammes 6 elementer op) samt oplysning om regulering fra tidligere år (dækning af underskud eller overskud). Det skal også angives, efter hvilken belægningsprocent taksten er beregnet. Endelig indeholder bekendtgørelsen en række bestemmelser om den stikprøvekontrol med oplysningerne i Tilbudsportalen, som skal udføres af Servicestyrelsen.

⁶ Nu Velfærdsministeren

⁷ Den gældende bekendtgørelse om Tilbudsportalen har nr. 681 og er udsendt 20. juni 2007. Portalen er desuden kortfattet gennemgået i Socialministeriets vejledning af 5. december 2006 om formål og andre generelle bestemmelser i serviceloven (vejledning nr. 1 til serviceloven)

4. Afprøvning af Tilbudsportalen

Hvorfor?

Når organisationerne i NoKS har besluttet at foretage en afprøvning af Tilbudsportalen, hænger det sammen med oplevelsen af en betydelig skepsis blandt hovedmålgruppen – de kommunale sagsbehandlere – overfor portalen. Vi har blandt andet ved et par lejligheder oplevet en regulær hvæsen fra sagsbehandlere, når talen faldt på Tilbudsportalen og dens brugbarhed. Organisationerne i NoKS er af den opfattelse, at Tilbudsportalen som udgangspunkt er en god idé, men at det er problematisk, hvis sagsbehandlere bliver småsure, når de forsøger at benytte den. Det er naturligvis også utilfredsstillende, hvis den ikke er brugbar for almindelige borgere.

Hvordan?

Der er ikke foretaget en systematisk undersøgelse af større eller mindre dele af Tilbudsportalen. I stedet har vi valgt over en periode at foretage forskellige nedslag for at give et billede af, hvilke udfordringer der kan være ved at bruge portalen, og hvor der opstår vanskeligheder.

Der er altså tale om et strejftog, hvor sigtet har været at give et indtryk af, hvor der bør ske forbedringer.

De forskellige afprøvninger er udført af en brugergruppe, af forskellige sagsbehandlere, af en almindelig borger, af en specialist og endelig af tillidsrepræsentanter fra Socialpædagogernes Landsforbund.

Afprøvningserne har blandt andet givet anledning til de bokse, der findes i rapporten. Her skal det understreges, at eksemplerne i boksene på problemer kun er eksempler. Der kunne (desværre) produceres temmelig mange flere.

Afprøvningen er sket på forskellige tidspunkter i løbet af efteråret 2007 og begyndelsen af 2008. Det indebærer, at fejl kan være rettet i løbet af perioden. Derfor er der også oplyst en dato eller tidsperiode for søgningen i forbindelse med de enkelte afprøvninger. Det kan tilføjes, at antallet af tilbud ved forskellige søgninger noget overraskende ændrer sig en del, alt efter hvornår søgningen i løbet af perioden er sket.

5. Opsummering

Tilbudsportalen kan sandsynligvis blive et nyttigt redskab for både borgere og sagsbehandlere i bestræbelserne på at finde det rigtige tilbud, når der er brug for særlig støtte. Spørgsmålet i titlen til denne rapport "Tilbudsportalen - er der plads til forbedringer?" må imidlertid besvares med et ja. Det er der i ret pæn grad brug for. Det følgende er en kortfattet oversigt over et udvalg af ting i portalen, hvor der er brug for ændringer.

A Rigtige oplysninger

Der er naturligvis en forudsætning, at oplysningerne i portalen er korrekte, så man kan stole på det, man får frem. Og her har portalen et problem. Der er ingen tvivl om, at det er kommuner og regioner, der har ansvaret for, at oplysningerne er korrekte for de tilbud, de driver eller har indgået en generel driftsaftale med. For private tilbud uden driftsaftale er det den kommune, som har godkendt tilbuddet og fører tilsyn med det, som har ansvaret.

Det er altså kommuner og regioner, der har ansvaret for indberetning af oplysninger. Det kan man godt vælge bare at fastholde. Spørgsmålet er imidlertid, hvor meget glæde, der kommer ud af det, hvis de ukorrekte oplysninger bare får lov til at blive hængende i portalen. Og evt. videreudvikle sig eller blive til flere. En anden måde til at sikre korrekte oplysninger kunne være, at der blev udviklet et fælles medejerskab til portalen, så både sagsbehandlere, brugere og organisationer bidrager til at få korrigeret forkerte oplysninger.

B De brede målgrupper

En søgning på udviklingshæmning og længerevarende botilbud for voksne bringer 1095 tilbud frem. Hvis man for eksempel afgrænser det geografisk til Region Syddanmark er der tale om 353⁸. Udviklingshæmning er noget meget forskelligt, så man står overfor en større opgave, når man skal i gang med at finde noget konkret og relevant til en borger. Ved at gå ind på de enkelte tilbud (og her er det noget underligt, at man skal klikke på hovedydelsen) kan man i en række tilfælde komme videre, men langtfra altid.

⁸ Søgningen er fra 22. januar 2008

⁹ Foretaget 18. december 2007

Beskrivelsen af et tilbud bør starte med at fortælle, hvilken eller hvilke specifikke målgrupper tilbuddet henvender sig til. Det vil lette arbejdsgangen noget.

Det bør i den forbindelse også klargøres, hvad der skal til, for at man kan sige, at et tilbud henvender sig til en bestemt målgruppe.

C Brugen af begreber

Som det fremgår af for eksempel afsnittet om hjerne-skadeområdet i rapporten, er der i nogle tilfælde noget grundlæggende galt med begreberne. De bør derfor gennemgås af eksperter på de enkelte områder.

En anden udfordring er, at visse begreber ikke svarer til, hvad der bruges i almindelig tale. Et eksempel er særlige dagtilbud, der i daglig tale normalt kaldes specialbørnehaver. Her bør der være adgang til en "oversættelse" i portalen.

D Hovedydelse og delydelse

Som disse to begreber anvendes i portalen, vækker de nogen forvirring og undren blandt de, der forsøger at finde et tilbud, der svarer til et konkret behov. Det er for eksempel vanskeligt at forstå, at et tilbud kan have "ferie/lejr tur" som hovedydelse. Her er der brug for en grundig revision og stillingtagen til, hvad meningen er.

E Ajourføring af oplysninger

Ved en tilfældig stikprøve på 20 tilbud viser det sig, at den seneste opdatering er fra før 1. april 2007.⁹ Det kan selvfølgelig være fordi, at intet har ændret sig, men....

Der er ved stikprøven også fundet et tilbud, som er nedlagt.

Igen er det kommuner og regioner, der har ansvaret for at opdatere de enkelte tilbuds oplysninger, men det vil være anbefalelsesværdigt at sikre en procedure for, at det faktisk foregår.

Specialbørnehaver (særlige dagtilbud) for stofmisbrugere ??

Ved at søge på særlige dagtilbud og målgruppen stofmisbrug kommer der tre tilbud frem. Ifølge portalen skulle der altså være tre specialbørnehaver, som også tilbyder behandling af stofmisbrugere. Det passer heldigvis ikke. Ved et nærmere eftersyn er ingen af de pågældende tilbud specialbørnehaver. De kommer frem ved en fejl, når man søger på de to kriterier.¹⁰

¹⁰ Søgningen foretaget 18. december 2007

6. Når borgere forsøger

Tilbudsportalen skal være et redskab for både kommunens sagsbehandlere, leverandører af sociale tilbud og for borgerne. Det fremgår af både bekendtgørelsen og af diskussionerne i Folketinget om portalen. Vi allierede os derfor med en gruppe borgere for at teste Tilbudsportalen og for at se, hvordan portalen tog sig ud gennem deres øjne. Afprøvningen skete ved en fælles afprøvning i Kolding,¹¹ hvor en gruppe på 5 borgere var samlet. Borgerne blev opfordret til at opfinde en lille case, som de kunne søge ud fra, og vi observerede så, hvordan søgningen gik.

Leif Madsen

I Kolding starter Leif Madsen fra Udviklingshæmmedes Landsforbund med at søge på tilbud til en 30-39-årig med lettere udviklingshæmning, der gerne vil have et job på særlige vilkår. En søgning bringer 13 tilbud frem. Til nogen forbløffelse bidrager Blindeinstituttet i København med to tilbud, - et aktivitets- og samværstilbud samt et tilbud om beskyttet beskæftigelse. Også Blindecenter Bredegaard i Fredensborg kommune popper op med et tilbud om beskyttet beskæftigelse. Til gengæld kommer der ikke noget frem i Vejle kommune, hvor Leif Madsen bor, og hvor det altså er muligt at få arbejde på særlige vilkår. Det ved Leif Madsen, da han selv har haft job i kommunen.

John Sørensen

John Sørensen, der blandt andet er næstformand i Dansk Handicap Forbund og formand for Dansk Handicap Forbunds afdeling i Kolding, søger på kriterierne 30-39 år, hjerneskade og mobilitet. Denne meget brede søgning bringer 1014 tilbud frem. Blandt mange relevante optræder også et forsorgshjem, en varmestue, et stofmisbrugsbehandlingscenter og en familiedøgninstitution. Center for Døve har flere tilbud med i denne søgning - herunder blandt andet et døvblindehus. Også Blindeinstituttet er med samt flere tilbud til udviklingshæmmede.

Hvis der indsættes et nyt kriterium - aflastning - dukker der 36 tilbud, herunder et par stykker, der kun retter sig mod børn.

¹¹ Afprøvningen i Kolding fandt sted mandag den 8. oktober 2007.

Carsten Johannesen

Carsten Johannesen fra Udviklingshæmmedes Landsforbund søger på aktivitets- og samværstilbud til en 40-49-årig, udviklingshæmmet med hjerneskade, og det skal være i Kolding. Der kommer 14 resultater frem. Her vækker det en vis forvirring, at de 14 resultater kun omfatter 6 "steder". Flere af stederne drives efter forskellige bestemmelser i serviceloven, men heller ikke hvis man tæller op efter bestemmelser, kan man komme op på 14. En optælling på hovedydelse er heller ikke farbar. Erstattes aktivitets- og samværstilbud med botilbud dukker to relevante tilbud dukker op. Det vækker dog nogen undren, at hovedydelsen ved det ene angives til at være samværsaktiviteter, selvom det betegnes som et botilbud.

Børge Larsen

Børge Larsen fra PTU (Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkeskadede) når at prøve flere cases. Først starter han med at søge på tilbud til en 6-årig dreng med lettere hjerneskade, som han har fået ved et fald, og som har resulteret i taleproblemer. Således indtaster han kriterierne 6 år, kommunikation som fysisk funktionsnedsættelse og hjerneskadet, derudover afgrænser han det geografisk til Billund, Fredericia, Kolding og Vejle. Han får et resultat på 8 tilbud, 4 af tilbuddene hører under samme sted og er alle listet med samme hovedydelse - ophold, hvorfor der i realiteten kun er 4 tilbud, som alle ligger i Vejle. Det er også interessant, at 2 af de 4 tilbud har ophold som hovedydelse, da den dreng, Børge har i tankerne, kun er lettere hjerneskadet, og at hans problemstilling måske i højere grad har at gøre med hans taleproblemer. Heller ikke de to andre tilbud synes at være målrettet dette problem, da det ene tilbud som hovedydelse har samværsaktivitet og det andet er et ferie- og aflastningscenter. Børge undrer sig over, at Fredericiaskolen ikke kommer frem som tilbud, da den dreng, han baserer casen på, er blevet henvist hertil. Det skyldes, at specialundervisning ikke er med i Tilbudsportalen, hvad Børge ikke umiddelbart kan vide, fordi specialundervisning ser ud til at optræde, når man kigger på ydelsesoversigten.

Derefter beslutter Børge sig for at se, om han selv kan

få hjælp til at komme i arbejde. Derfor søger han på kriterierne 40-49 år, mobilitet og arbejdsprøvning. Selvom han ikke angiver nogle geografiske kriterier, får han kun ét tilbud – i Holstebro. Børge er ikke helt tilfreds med udsigten til at skulle køre helt til Holstebro for at komme i arbejdsprøvning, når han nu bor i Fredericia.

Kari Overhalden

Kari Overhalden fra LEV i Vejle starter med at søge på en specialskole til sin dreng, der er 6 år og således snart skal starte i skole. Hun indtaster kriterierne 6 år, autismspektret, kommunikation, hørelse, selvskadende, specialundervisning, særlige dagtilbud og begrænser søgningen geografisk til Vejle. Resultatet er 0 tilbud. Det er Kari selvfølgelig ikke helt tilfreds med. Vi informerer Kari om, at særlige dagtilbud svarer til, hvad man i normal tale kalder specialbørnehaver, samt at specialundervisning ikke er medtaget i Tilbudsportalen.

Da Kari således ikke kan finde det tilbud, hendes søn har brug for, beslutter hun sig for at finde det tilbud, han allerede er i - en specialbørnehave. Hun får imidlertid stadig 0 tilbud som resultat. Hun begynder derfor at fjerne nogle af kriterierne, så hun når ned på 2 særlige dagtilbud og Vejle. Ifølge Tilbudsportalen er der 2 specialbørnehaver i Vejle, ingen af de to, der kommer frem, er dog den børnehave Kari's søn går i. Derudover viser det sig, at det ene tilbud har specialundervisning som ydelse og udelukkende henvender sig til unge. Og det andet tilbud, Børn og Unge Centret Vejle Fjord henvender sig til både børn og unge.

Kari prøver at vælge forskellige kriterier et ad gangen for at se, hvilke målgrupper der kan rummes i de to tilbud, som skulle være Vejles specialbørnehaver. Det viser sig, at de hverken kan rumme børn med diagnoser indenfor autismspektret eller hjerneskadede børn. Men man må gerne være adfærdsvanskelig – som Kari siger – efter at have prøvet forskellige målgrupper.

Fælles snak

Da vi spørger Leif, John, Carsten, Børge og Kari om deres generelle opfattelse af Tilbudsportalen, er de enige om, at den er lidt forvirrende. Selve opbygningen af siden er ifølge de 5 egentlig fin nok, problemet er de resultater, man får ud af søgningen. De mener, at det nogle gange kikser med begrebsapparatet undervejs, så man ingen tilbud får, eller at de tilbud, man får, ikke henvender sig til den rette målgruppe.

Bud på forbedringer

I forhold til forbedringer af Tilbudsportalen finder vi på baggrund af afprøvningen i Kolding blandt andet, at der er brug for at arbejde med målgruppeinddelingerne. En borger foreslår, at man fortæller om den specifikke målgruppe i beskrivelsen af tilbuddet, så det er nemt at vurdere, om tilbuddet er relevant. Derudover foreslås en brugervenlig introduktion på forsiden, så man kan komme hurtigt i gang samt en beskrivelse af hver enkelt målgruppe – og evt. fagudtryk – så man har et fælles udgangspunkt for søgningen.

Arbejdsprøvning for børnehavebørn?

Særlige dagtilbud – i daglig tale specialbørnehaver – er for børn, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har et særligt behov for støtte, behandling mv., der ikke kan dækkes gennem ophold i et af de almindelige dagtilbud. De drives efter § 32 i serviceloven.

En søgning den 13. november 2007 på særlige dagtilbud bringer 144 specialbørnehaver frem. Blandt dem er der adskillige døgninstitutioner som for eksempel Ungdomshjemmet Thorshøjgård, behandlingshjemmet Hvidborg og Skolehjemmet Skovly.

Et socialpædagogisk opholdssted på Bornholm – Grennessminde – er også med. Det har arbejdsprøvning som hovedydelse, hvilket nok er en kende overdrevet overfor børnehavebørn. Stedets målgruppe er da også andre steder end i Tilbudsportalen opgivet til at være unge med særlige behov, primært unge som sammen med andre problemer har indlæringsmæssige problemer, og aldersgruppen er 17-25 år. Også opholdstedet Lindely i Mariagerfjord kommune er med og har blandt andet "job på særlige vilkår" som delydelse. Andetstedets opgives stedets aldersgruppe til at være unge mellem 13 og 23 år.

Forsvundne tilbud???

Nogle sociale tilbud bliver på én eller anden måde væk.

Et eksempel fra den 16. november 2007. Her mangler Sønderbro i København i oversigten over sikrede døgninstitutioner. Til gengæld kan man finde den som almindelig døgninstitution.

7. Tilbudsportalen og botilbud til mennesker med en hjerneskade¹²

Udgangspunkt

I et skriftligt svar i Folketinget den 12. juni 2007 på et spørgsmål fra folketingsmedlem Sophie Hæstorp Andersen om botilbud til mennesker, der efter en erhvervet hjerneskade befinder sig i vegetativ/minimal bevidsthedsniveau, oplyste den daværende socialminister, Eva Kjer Hansen, at der er 113 steder i Danmark, der kan tilbyde længerevarende ophold for mennesker med en hjerneskade. Det viser en søgning i Tilbudsportalen, men – står der i svaret - "det er dog ikke oplyst, hvor mange af disse tilbud der er rettet mod mennesker i en vegetativ tilstand....."

Praksiserfaringer med Tilbudsportalen

Den daværende socialministers tal er ikke korrekt – der findes *ikke* 113 længerevarende botilbud i Danmark, som er specielt beregnet til mennesker med følger efter en erhvervet hjerneskade.

Søger man i Tilbudsportalen efter tilbudstypen *længerevarende botilbud* og målgruppen *hjerneskade* – i hele Danmark – fremkommer der 688 forskellige botilbud. Det er et så omfattende antal, at portalen ikke er brugbar. Det er simpelthen ikke muligt at gennemgå 688 forskellige tilbud.

Tilføjer man målgruppen *mobilitet*, så kommer man ned på 325 tilbud.

Man kan også minimere antallet ved at indføre en aldersmæssig begrænsning. Søger man på målgruppen *hjerneskade* og *aldersgruppen 25-49 år*, så fremkommer der 529 længerevarende botilbud. Sættes aldersgruppen til 25-29 år, så er der ifølge portalen 564 længerevarende botilbud.

Næste skridt vil normalt være en geografisk afgrænsning. Her er valgt Hovedstadsregionen. Der er maksimalt 10 længerevarende botilbud til mennesker med hjerneskade i denne region, men ved en aldersafgrænsning på alderen 25-49 år fremkommer der 68 mulige botilbud.

Går man de 68 botilbud igennem, viser det sig, at listen omfatter langt mere end særlige botilbud til mennesker

med erhvervet hjerneskade. Her er botilbud til udviklingshæmmede, til autister, til døve udviklingshæmmede, til blinde udviklingshæmmede og til døvblinde – altså målgrupper, der ligger langt fra mennesker med erhvervet hjerneskade.

Tilføjer man målgruppen *mobilitet* inden for Hovedstadsregionen, så fremkommer der 38 forskellige muligheder – men igen, et nærmere eftersyn viser, at det også drejer sig om tilbud til udviklingshæmmede, autister, døve udviklingshæmmede m.fl.

Søger man under tilbudstype *plejehjem* eller tilbudstype *plejeboliger* og kombinerer det med målgruppen *hjerneskade*, så er resultatet 0 (nul) henvisninger.

Søger man under tilbudstype *længerevarende botilbud*, målgruppe *hjerneskade* og *mobilitet* og ydelse *personlig hjælp* (sondemad, personlig hygiejne, medicinering), så fremkommer der 16 muligheder på landsplan. Heraf er kun 1 (ét) målrettet mennesker med erhvervet hjerneskade.

Ikke lettilgængelig for hurtige oplysninger, tværtimod

Som følge af sammenblandingen af tilbud til forskellige målgrupper inden for f. eks. tilbudstypen botilbud, bliver det nødvendigt at undersøge de fremkomne tilbuds målgrupper. Men da det skal være sorteret allerede ved afkrydsning af målgruppe – dvs. på vej IND i portalen – så fremgår det ikke af det enkelte tilbuds beskrivelse, hvilken specifik målgruppe tilbuddet er møntet på. Resultatet er, at man må ind på det enkelte tilbuds hjemmeside i det tilfælde, hvor den findes og klikke sig ind her for at finde den specifikke målgruppe. Det er ret besværligt – især hvis man vil sammenligne flere forskellige tilbud.

Erfaringer med Tilbudsportalen

Ligeegyldigt hvad man gør, får man helt andre tal frem end Socialministeriet – uanset hvilke søgeparametre, der lægges ind. Alene det faktum, at der kommer andre tal frem end Socialministeriets, viser, at Tilbudsportalen

¹² Afprøvningen er udført af en specialist på hjerneskadeområdet. Det er sket i september 2007.

ikke er uproblematisk. Også kommunale sagsbehandlere klager over portalens manglende brugbarhed, og der er eksempler på, at kommuner betaler for rådgivning i forhold til fremskaffelse af egnede botilbud til borgere med komplicerede vanskeligheder. Og først når tilbuddet på den måde er fundet, går man ind på Tilbudsportalen for at sikre, at det er opført her. Det er jo forudsætningen for, at en kommune må visitere til stedet.

Mulige årsagsforklaringer

Hvorfor er listerne så blandede? Hvorfor fører en søgning på tilbud til mennesker med hjerneskade også til en opstilling af tilbud til f. eks udviklingshæmmede? Her kan der være en række formodninger og antagelser, hvor én af de mest sandsynlige er forvirring i den grundlæggende begrebsudvikling til Tilbudsportalen. Der har ikke været den fornødne viden til at skelne mellem hjerneskade som en medfødt og hjerneskade som en tilkommet/erhvervet funktionsnedsættelse.

En række mennesker har et udviklingshandicap som følge af en medfødt hjerneskade. Også på autismeområdet er der arbejdet med hjerneskade som en årsag, og den største gruppe af døvblindfødte mennesker har deres funktionsnedsættelse som følge af en hjerneskade

de opstået i fostertilværelsen. Det fører desværre til, at også tilbud til disse grupper kommer frem ved søgning på målgruppen: Hjerneskade.

Og så fungerer Tilbudsportalen som en slags social markedsplads - en platform for køb og salg af pladser. Derfor har tilbuddene afkrydset alle de felter, hvor de med rimelighed synes, de kan være med - både på målgruppe og på ydelser. Og som nævnt kan andre funktionsevnenedsættelser også forklares ud fra ordet hjerneskade.

Den fungerer ikke

Tilbudsportalen fungerer ikke efter hensigten. Og desværre kan de beskrevne vanskeligheder ikke alene forklares som startproblemer. Selve begrebsudviklingen og vejledningen til tilbuddene om indberetning trænger til en revision.

Det er naturligvis problematisk med en ikke velfungerede Tilbudsportal i en omstillingstid. Det kan få betydning for de mennesker, der har behov for et særligt tilbud efter serviceloven, hvor det udelukkende er kommuner, der har myndighedsansvar og beslutningskompetence. Risikoen er, at der visiteres til helt forkerte tilbud. Desuden kan det få betydning for en række specialtilbuds overlevelse.

Forvirring omkring efterværn

Under døgntilbud for børn optræder et kriterium, der hedder efterværn. Det forklares som "botilbud til børn og unge, der inkluderer enten personlig rådgiver, fast kontaktperson, døgnophold eller etablering af udslusningsordning". Det er en uklar formulering. Efterværn til unge fra 18 til 22 år omfatter fire forskellige muligheder - opretholdelse eller genetablering af døgnophold, udpegning af personlig rådgiver for den unge, udpegning af en fast kontaktperson for den unge samt etablering af udslusningsordning.

Et opslag den 17. december 2007 bringer 37 døgntilbud frem med efterværn (et enkelt opholdssted angives i den forbindelse til at have 3 sikrede pladser, hvilket ikke kan passe).

I virkelighedens verden er der en del flere døgninstitutioner, hvor der er mulighed for efterværn.

Det kan lige nævnes, at der ifølge portalen også er et par tilbud, som tilbyder børn på 1 år efterværn.

8. Tilbudsportalen blandt tillidsrepræsentanter i Socialpædagogernes Landsforbund

Analysegruppen i Socialpædagogernes Landsforbund har afholdt tre TR-kurser i september 2007, hvor Tilbudsportalen blev drøftet. Konklusionerne blandt tillidsrepræsentanterne på kurserne var, at det er vigtigt, at portalen

- har helt opdaterede oplysninger om tilbuddene
- har præcise beskrivelser af tilbuddene og deres ydelser
- giver direkte adgang til tilbuddenes hjemmesider

Tillidsrepræsentanterne udtrykte bekymringer for

- at sagsbehandlerne ikke bruger Tilbudsportalen efter hensigten, hvis overstående ikke er i orden
- at de generelle beskrivelser af tilbuddene gør det svært at skelne tilbuddene fra hinanden
- at sagsbehandlerne med tiden kan få fokus på pris og takster i stedet for tilbuddenes ydelser

Tilbudsportalen om tillidsrepræsentanternes egne tilbud

Tillidsrepræsentanterne blev stillet en opgave, hvor de skulle finde en række oplysninger frem om deres eget tilbud på Tilbudsportalen. På kurserne havde vi derefter gruppearbejde og drøftelser af tilbudsportalen. Udgangspunktet herfor var spørgsmålene nedenfor.

Vi indsamlede 39 besvarelser på hjemmeopgaven, heraf havde 17 besvaret alle spørgsmålene og fundet de rigtige oplysninger om eget tilbud. 11 tillidsrepræsentanter kunne ikke finde oplysninger på ét af de 9 spørgsmål, mens 11 tillidsrepræsentanter ikke kunne finde oplysninger på 2 eller flere af spørgsmålene. De manglende oplysninger var overvejende vedrørende det personale-

relaterede (spg. 7-9) og brugerbetaling og takster (spg. 3 og 5).

Derudover fandt tillidsrepræsentanterne en del faktuelle fejl om deres egne tilbud. Dette skyldtes blandt andet, at oplysningerne på Tilbudsportalen ikke var opdaterede. For mange tilbud var oplysningerne ikke opdateret siden april måned, hvor portalen gik i luften. Der har for en lang række tilbud også været mange ændringer, f.eks. nye ledere, ændringer i personalesammensætningen, som ikke var blevet indberettet. For nogle tilbud var der simpelthen blot fejl i oplysningerne, selvom de var opdaterede.

Konklusionen på øvelsen var, at en stor del af tillidsrepræsentanterne havde problemer med at finde alle oplysninger om deres eget tilbud, at nogle også fandt faktuelle fejl om deres tilbud og endelig at en del også syntes, at deres tilbud var godt beskrevet.

Tillidsrepræsentanterne mente, at opgaven var interessant, idet en del af dem endnu ikke havde nærstuderet deres egne tilbud forud for øvelsen. På den måde fik de mulighed for at se, hvordan deres eget tilbud var beskrevet ned i forskellige detaljer. En del tillidsrepræsentanter tog hjem til deres ledere med ambitioner om at få beskrevet deres eget tilbud mere præcist på Tilbudsportalen.

Drøftelse af Tilbudsportalens betydning for sagsbehandlerne

I et gruppearbejde drøftede tillidsrepræsentanterne betydningen af Tilbudsportalen for deres egne tilbud, og hvilken betydning de mente, at den har for sagsbehand-

Spørgsmål om kursisternes eget tilbud, der alene skulle besvares ved hjælp af Tilbudsportalen

1. Hvad er det juridiske grundlag for dit tilbud (f.eks. § i serviceloven)?
2. Hvad er ydelsen, og evt. delydelsen?
3. Er der brugerbetaling i forbindelse med ydelserne?
4. Hvilken ejerform har tilbuddet?
5. Hvad er taksten/taksterne pr. døgn?
6. Antal pladser, evt. fordelt pr. døgn, dag- og aflastning?
7. Hvor mange pædagoger er der ansat i forhold til det øvrige personale?
8. Er der sundhedspersonale (læger, sygeplejersker, psykologer) i tilbuddet og evt. hvor mange?
9. Hvor lang er den gennemsnitlige ansættelse?

Såfremt oplysningerne ikke findes ved hjælp af Tilbudsportalen, skulle dette fremgå af besvarelsen.

lernes visiteringer. Der var diskussioner om, hvorvidt Tilbudsportalen vil blive brugt efter hensigten – af borgerne og af sagsbehandlerne til at få overblik over relevante tilbud.

En af konklusionerne var, at opdatering af oplysningerne om tilbuddene er essentiel for brugbarheden. Hvis oplysningerne er forældede, risikerer man, at sagsbehandlerne oplever, at Tilbudsportalen ikke kan bruges, og at det bliver for besværligt, hvis der er tvivl om oplysningernes aktualitet. Derudover er det vigtigt, at tilbuddenes hjemmesider er direkte tilgængelige via tilbudsportalen, så sagsbehandlerne kan søge yderligere viden hos tilbuddene. Her har tilbuddene så mulighed for at skille sig ud eller være mere præcise om deres ydelser. Der var også diskussion om, hvorvidt portalen indeholder for generelle beskrivelser af tilbuddene og deres faglig-

hed. Diskussionen gik på, om det vil give problemer med at skelne tilbuddene fra hinanden, og på den måde 'udvande' det, der står om tilbuddene. Hvis tilbuddene kommer til at ligne hinanden for meget, kan portalen blive svær at bruge for bl.a. sagsbehandlerne. Tilbuddene skal derfor være meget præcise med deres beskrivelser og være omhyggelige med at formidle deres kvaliteter kort og præcist.

Endelig drøftede tillidsrepræsentanterne det stigende fokus på økonomi på området. Hvis Tilbudsportalen ikke fungerer efter hensigten med opdaterede oplysninger og brugbare og præcise beskrivelser, så var der blandt tillidsrepræsentanter bekymringer for, at den med tiden primært vil blive brugt med fokus på pris og takster for tilbuddene.

Rejseplan på Tilbudsportalen.

Tilbudsportalens kort viser nu også specialskoler. Specialskoler for børn og for voksne er ganske vist ikke omfattet af portalen (hvad de burde være), så man får kun oplyst adresse, telefonnummer + mail – intet andet. Og dog – rejseplanen er med, så man med det samme kan finde ud af, hvilken bus man skal tage, hvis man vil kikke på skolen.

9. Erfaringer med Tilbudsportalen

Som beskrevet tidligere er Tilbudsportalen blandt andet et arbejdsredskab for sagsbehandlerne i kommunerne, og siden 1. april 2007 må der kun visiteres til tilbud, der er indberettet til portalen. Derfor har vi snakket med 5 ansatte fra kommunerne for at høre om deres erfaringer med den.¹³ Tre af de interviewede, Maja Frederiksen, Lone Boddum og Bodil Stærmose er ansat som sagsbehandlere. De to sidste interviewede Kurt Næsby og Dorthe Lausten er ansat som henholdsvis udviklingskonsulent og afdelingsleder. Derudover har vi fået 4 sagsbehandlere til at afprøve små cases efter eget valg på Tilbudsportalen. I det følgende vil vi gennemgå, hvordan de pågældende så på portalen.

Valg af tilbud og sammenlignelighed

To af de vigtigste formål med Tilbudsportalen er ifølge bekendtgørelsen, at den skal styrke grundlaget for valg af konkrete tilbud til den enkelte borger, og at den skal skabe øget sammenlignelighed mellem tilbuddene. Vi spurgte de interviewede, om Tilbudsportalen lever op til disse målsætninger. De fem interviewede giver ikke noget entydigt svar på, om portalen har styrket grundlaget for valg af tilbud. To af dem siger, at de mener, at Tilbudsportalen har gjort det sværere. De andre tre siger, at de finder portalen meget svær at bruge. Derfor har de svært ved at svare på, om den kunne virke efter formålet. En af sagsbehandlerne, Maja Frederiksen, nævner, at den største forskel på tiden før og efter Tilbudsportalen er, at man før havde kontakt med en person fra amtet og nu blot sidder alene med en hjemmeside.

I forhold til sammenligneligheden er det ifølge de interviewede meget afhængigt af, hvad man har behov for at sammenligne. En af sagsbehandlerne, Lone Boddum, siger, at Tilbudsportalen har gjort det nemmere at gå ind og sammenligne tilbuddene på kroner og ører. Men, siger hun, spørgsmålet er så, hvad hun får for pengene på det sted, der koster mere. Hun understreger, at man her er nødt til at have et mere indgående kendskab til tilbuddet. Kurt Næsby mener, at man i sammenligningen lægger vægt på forkerte oplysninger. Han fremhæver, at der burde være en mere klar beskrivelse af målgrupperne og den anvendte pædagogik på tilbuddene. Ifølge ham er det de vigtigste oplysninger, når man skal sammenligne tilbud. Dorthe Lausten mener, at portalen godt kunne

være mere konkret i forhold til sammenligningen. Hun siger, at det kunne være rart, hvis man kunne sammenligne på helt konkrete ting – om der for eksempel er musikterapi eller ferieture på de forskellige tilbud.

Problemer med Tilbudsportalen

Generelt har det været tydeligt, at de interviewedes største indvending mod portalen er i forhold til søgeresultatet – at man ofte ikke finder det, man søger efter. Nogle nævner, at man enten får for mange resultater på søgningen eller slet ingen. Kurt Næsby mener, at søgefunktionen ikke er målrettet nok. Han tilføjer, at resultatet i hans øjne nogle gange virker tilfældigt. Som eksempel nævner han, at man – hvis man søger på tilbud til personer med hjerneskade – får tilbud til personer med medfødt hjerneskade, hvilket ofte vil sige udviklingshæmmede, i stedet for tilbud til personer med erhvervet hjerneskade. Det understøttes af Dorthe Lausten, der uddyber, at portalen tilsyneladende ikke skelner mellem medfødt hjerneskade og erhvervet hjerneskade.

Indberetning

Både Dorthe Lausten og Kurt Næsby lægger op til, at tilbuddenes indberetninger kan være én af fejlkilderne i forhold til portalen. Kurt Næsby's arbejde omfatter blandt andet at hjælpe tilbud i kommunen med at indberette til Tilbudsportalen. Han siger, at tilbuddene ofte er interesserede i at afkrydse så mange målgrupper og ydelser som muligt. Generelt mener han, at tilbuddene afkrydser for meget. Ifølge ham står der ikke noget i vejledningen til indberetning til Tilbudsportalen om, hvilke krav der skal opfyldes, før man som tilbud må opgive, at man henvender sig til en bestemt målgruppe. Således bliver det op til tilbuddet selv at vurdere, hvilke målgrupper man dækker. Som eksempel på hvordan det kan gå galt, nævner han, at nogle tilbud ønsker at afkrydse målgruppen synshandicappede, hvis de har én blind på tilbuddet. Dorthe Lausten har gjort lignende erfaringer. Ifølge hende kan det forekomme, at de enkelte tilbud krydser af i målgruppen "udadreagerende", hvis tilbuddet har en beboer, der tidligere har optrådt voldeligt. Det skyldes, ifølge hende, at en sådan episode fylder meget i pædagogernes bevidsthed. Men, som hun pointerer, så

¹³ Interviewene er foretaget i slutningen af oktober og begyndelsen af november 2007.

betyder det jo ikke, at tilbuddet specielt henvender sig til personer med udadreagerende adfærd. Det samme gør sig gældende i forhold til målgrupperne sindslidelser. Her nævner hun, at mange af hendes tilbud afkrydser målgrupper indenfor spektret sindslidelser, hvis der er brugere på tilbuddet, som nogle gange har problemer med angst eller depression.

De interviewede påpeger med andre ord, at der bør være en mere konkret vejledning i forhold til tilbuddenes indberetning af målgrupper, så man sikrer, at det er den primære målgruppe for tilbuddet, der afkrydses.

Målgrupper

I forbindelse med ovenstående skal det nævnes, at flere af de interviewede siger, at der er problemer i forhold til målgrupperne. Kurt Næsby mener, at det primært – som tidligere nævnt – skyldes tilbuddenes indberetninger. Det samme mener Dorthe Lausten egentlig, men hun understreger, at problemerne med indberetningen også skyldes, at målgrupperne er så brede. Sagsbehandler Lone Boddum mener, at problemerne især opstår, når man har flere diagnoser. I forhold til det nævner Kurt Næsby også, at en målgruppe som han ellers beskæftiger sig meget med, nemlig 'multiple handicaps', slet ikke findes i portalen.

Desuden mener både Dorthe Lausten og Maja Frederiksen, at der er behov for, at portalen har en mulighed for graduering indenfor nogle af målgrupperne. Dorthe Lausten nævner udviklingshæmmede og hjerneskadede som eksempel, og Maja Frederiksen nævner personer med misbrug. De gør opmærksom på, at der indenfor disse målgrupper er stor forskel på, hvor omfattende ens funktionsnedsættelse eller misbrug er.

Ydelser og tilbud

I forhold til afkrydsningsmulighederne under ydelser og tilbud er både Dorthe Lausten og Kurt Næsby skeptiske overfor konceptet om delydelser. Kurt Næsby fortæller, at han har fundet et tilbud med 27 delydelser, herunder bad. Han finder denne tendens problematisk, da man må forvente, at et botilbud overholder krav i lovgivningen

om forskellige ydelser. Delydelser bør ifølge ham kun listes, hvis man skal betale ekstra for dem. Det passer meget godt overens med retningslinierne fra Servicestyrelsen, der definerer delydelser som enten tilkøbsydelser, som kommunen skal betale ekstra for, eller ydelser, der ikke er indeholdt i hovedydelsen, og som leverandøren leverer ekstra.¹⁴

Dorthe Lausten gør i øvrigt opmærksom på, at hun finder nogle af ydelseskategorierne lidt uforståelige. Hun stiller blandt andet spørgsmålstegn ved, hvilken forskel der er på socialpædagogisk behandling og socialpædagogisk støtte. Det samme gør Bodil Stærmosen, der understreger, at denne skelnen kan være svær at forstå for en bruger. Derudover undrer Dorthe Lausten sig over, hvad der mere specifikt hører under aktivitets- og samværsindsats, da hun er ret sikker på, at de fleste af de tilbud hun kender, ville mene, at de naturligvis har samværsaktiviteter.

Er den nem at bruge?

Både Maja Frederiksen og Bodil Stærmosen finder, at Tilbudsportalen er svær at bruge. Maja Frederiksen siger, at man nok kan lære at bruge den, hvis man eventuelt får noget undervisning i den. Men som det er nu, får hun alt for mange resultater, som hun ikke kan bruge til noget. Det er hun ikke ene om, hvilket fremgår af interviewene med de andre sagsbehandlere. Bodil Stærmosen har lært sig at bruge portalen, men mener stadig, at det er svært. Hun er ellers den på arbejdspladsen, som mest har forsøgt at bruge portalen, fortæller hun.

Sproget på Tilbudsportalen

Under interviewene spurgte vi også til terminologien på portalen. De fleste svarer, at de har det fint med det sprog, der bruges. Lone Boddum siger, at det ligger indenfor den faglighed, som sagsbehandlerne har. Hun siger uddybende, at når Tilbudsportalen vælger at bruge de pågældende begreber, så har de et fælles sprog og en fælles forståelse med sagsbehandlerne. Dog er der som tidligere nævnt nogle af begreberne, som f.eks. Dorthe Lausten undrer sig over.

¹⁴ Se Servicestyrelsens papir "Principper til registrering af ydelser" der ligger på Tilbudsportalens hjemmeside.

Tilbudsportalen kan ikke stå alene

Flere af de interviewede gør opmærksom på, at portalen ikke kan stå alene. Lone Boddum understreger, at man som sagsbehandler ikke kan visitere til et tilbud uden at have talt med eller besøgt tilbuddet først, medmindre man kender det i forvejen. Men som hun gør opmærksom på, har det vel heller ikke været meningen med Tilbudsportalen. At den altså skulle afløse sagsbehandlerens personlige kontakt med et tilbud. Også Bodil Stærmoser bruger meget tid på at ringe rundt til tilbuddene. Hun har oplevet at søge på et tilbud til en 13-årig dreng på portalen, og da hun så ringer til et af de tilbud, hun fik frem, så viser det sig, at det ikke tager en 13-årig. Tilbudsportalen kan altså ikke stå alene. Som Lone Boddum siger, så bruger hun den til at se, hvad et tilbud kan byde på overordnet, og så giver hun sig til at ringe.

Sagsbehandlerens afprøvninger af cases i Tilbudsportalen med skriftlige tilbagemeldinger¹⁵

En af sagsbehandlerne forsøgte sig med en case om en pige med psykisk udviklingshæmning af lettere grad, depression og social fobi med brug for et længerevarende botilbud. Pigen var 24 år, og tilbuddet skulle ligge i Esbjerg, Silkeborg eller Århus. Der var i portalen ingen tilbud, der kunne rumme denne piges problemstillinger. Sagsbehandleren prøvede at ændre lidt i kriterierne, således at kriteriet indadreagerende blev fjernet, og søgningen blev afgrænset til Silkeborg og Århus. Der blev nu præsenteret 2 tilbud, som skulle rumme pigen, begge tilbud viste sig dog at henvende sig til misbrugere. Sagsbehandleren tilføjer, at hun før har forsøgt sig med samme case, og i den forbindelse fik præsenteret 2 tilbud, der henvendte sig til hjerneskadede.

En anden sagsbehandler havde større held med sin søgning. Hans case var en 14-årig dreng med en diagnose indenfor autismspektret. Drengen havde behov for døgnanbringelse og eventuelt et tilbud om intern skole. Derudover skulle tilbuddet ligge i Region Midtjylland. Der fremkom 23 resultater. Han indsnævrede herefter sin søgning til 7 kommuner, hvorefter han var nede på 10 tilbud. Umiddelbart fandt han alle tilbuddene relevante.

Han tilføjer dog, at han har oplevet, at portalen er problematisk i forhold til mere komplicerede sager.

De fire sagsbehandlere blev bagefter spurgt om deres generelle opfattelse af portalen. Tre svarer, at de som udgangspunkt finder den ok eller fornuftig. Samtidig understreger to, at de ikke havde den store erfaring med den. Den tredje tilføjer, at portalen kontinuerligt bliver bedre og bedre. Den fjerde havde haft så store problemer med sin case i forhold til portalen, at vedkommende vurderer, at den ikke fungerer overhovedet. Ellers ligner mange af kommentarerne dem, der kom frem i forbindelse med andre afprøvninger. At målgrupperne var for brede, at det var svært at kombinere flere problematikker i forhold til en enkelt case, at opdelingen i ydelser og delydelser er forvirrende, og at en konkret matchning – eller visitation – først kan finde sted efter et besøg på det aktuelle tilbud. Derudover nævner flere, at det kunne være rart, hvis Tilbudsportalen viste ledige pladser, da det ville spare en masse arbejde med at ringe rundt til tilbuddene.

Generelt

Generelt kan man ud fra denne artikel sige, at der opleves problemer i forhold til Tilbudsportalen. Det handler ifølge de interviewede først og fremmest om målgruppeopdelingen og om tilbuddenes indberetninger til portalen. Flere af de interviewede mener af disse grunde ikke, at portalen har nået sin målsætning om at styrke grundlaget for valg af konkrete tilbud til den enkelte borger og at styrke sammenligneligheden mellem tilbuddene. Sagsbehandlerne, som afprøvede en enkelt case i portalen, peger på tilsvarende problemer som de interviewede. Det blev desuden nævnt af flere fra begge grupper, at man lige skal lære at bruge portalen. Det kræver altså lidt tid at sætte sig ind i, hvordan den virker, men at der også bør arbejdes mere med at gøre portalen brugbar i en travl hverdag. Ellers opgiver man og bruger de gammelkendte metoder. Derudover gøres der opmærksom på, at portalen ikke kan stå alene. Det vil altid være nødvendigt med et besøg sammen med den borger, som skal have tilbuddet.

¹⁵ Tre afprøvninger er sket i oktober 2007, mens én er sket i begyndelsen af november 2007

Sikret boform for voksne

En søgning den 17. december 2007 på sikret boform og udviklingshæmning bringer 10 tilbud frem. Der er imidlertid kun 1 i landet.

En forklaring på fænomenet kunne være, at tilbud, der henvender sig til domsfældte udviklingshæmmede, også kommer frem ved denne søgning. Det ville ganske vist være en forkert brug af begrebet "sikret boform", men det kunne være en mulighed. Det er imidlertid ikke forklaringen, for hovedparten af de botilbud, der er beregnet for denne særlige målgruppe, optræder ikke ved søgningen.

Blandt de 10 tilbud er i øvrigt 3 plejecentre i Fredericia, der slet ikke henvender sig til udviklingshæmmede.

10. Om at bevæge sig i Tilbudsportalen¹⁶

Jeg har prøvet at bevæge mig lidt rundt i Tilbudsportalen med det formål at lære den lidt bedre at kende og danne mig mit eget overblik over umiddelbare problemstillinger. Da jeg ikke har specialiseret viden om de enkelte handicaps, har jeg prøvet at gå mere eller mindre overordnet til værks. Jeg startede med overordnet at kigge på inddelingerne i målgrupper for at se, om der var noget, jeg i den forbindelse studsede over. Derefter gik jeg videre til helt simpelt at afprøve, hvor mange tilbud der blev oplyst som relevante for de enkelte målgrupper, og hvor mange tilbud der havde hvilke ydelser. Til sidst kiggede jeg lidt på selve opbygningen af portalen. Jeg vil i det følgende kort beskrive mine oplevelser.

Målgruppeinddelinger

Umiddelbart var mit første indtryk, at der ikke er særlig mange målgruppeinddelinger. I forhold til de fysiske funktionsnedsættelser undrede jeg mig lidt over, hvilke funktionsnedsættelser der hører under målgruppen kommunikation. En søgning på målgruppen gjorde mig ikke klogere. Hovedydelse var alt fra ophold over socialpædagogisk behandling til stofbehandling.

Inddelingen af den overordnede målgruppe sindslidelse virker i mine øjne også lidt skæv. 'Angst', 'depression' og 'spiseforstyrrelser' virker umiddelbart som rimeligt afgrænsede grupper, mens 'personlighedsforstyrrelser' og 'forandret virkelighedsopfattelse' synes mere flyvske. Det giver i mine øjne problemer i forhold til begge grupper. I forhold til de mere afgrænsede grupper kan man spørge, om de er for skarpt afgrænset? F.eks. kan man spørge, om mani og manio-depressivitet kan høre under depression. Disse diagnoser plejer ellers ofte at høre under samme gruppe. Derudover er jeg i tvivl om, hvilken af underinddelingerne, som forskellige kendte diagnoser hører under. Hvor placerer man f.eks. post-traumatisk stress, tvangstanker eller skizofreni. Problemet med de mere løst formulerede målgrupper er, at man er usikker på, hvad de reelt dækker over.

Efter en lidt udvidet søgning på Landsforeningen SINDs hjemmeside og på WHO kom jeg frem til, at diagnoser under titlen personlighedsforstyrrelser f.eks. tæller bordertine og kleptomani. Tvangstanker var hos WHO at finde under den overordnede gruppering 'neurotic,

stressrelated, somatoform diseases'. Her finder man også diagnoser som angst og fobier samt post-traumatisk stress. Skizofreni har i både WHO og SINDs opdelinger sin egen overordnede gruppe. Hos WHO indeholder denne gruppe også psykoser og 'delusional disorders', hvorfor man kunne mistænke den for at være den samme gruppe, som i Tilbudsportalen har fået titlen 'forandret virkelighedsopfattelse'.

Hvis man sammenligner WHO, SIND og Tilbudsportalens målgruppeinddelinger finder man ud af, at der er lige mange – nemlig 10 i alt, hvis man medtager, hvad der i Tilbudsportalen kaldes kognitive forstyrrelser og udviklingsforstyrrelser. Kigger man lidt nærmere i målgruppebeskrivelserne hos WHO og SIND, kan man godt få fornemmelsen af, at det er disse inddelinger, Tilbudsportalen er baseret på.

Hvis det er WHO's inddelinger, som Tilbudsportalens målgrupper er baseret på, er det vel i sig selv fint nok? At man har valgt at give grupperne andre navne er heller ikke mærkeligt, da titlerne i WHO-systemet ikke ligefrem er mundrette. Problemet er, hvis man mener, at f.eks. målgruppen 'angst' skal dække de samme diagnoser som den overordnede gruppe i WHO, som angst hører under. Her er det nemlig ikke tydeligt for den almindelige borger uden særlige forkundskaber, at f.eks. tvangstanker hører under angst. Det er ikke en opfordring til at bruge WHO's titler, da de heller ikke er brugervenlige, men måske skulle man overveje at lave en forklaring til målgruppeinddelingerne. Måske sådan at man kunne klikke på målgruppenavnene og herunder blandt andet se, hvilke diagnoser gruppen dækker over.

Problemer med resultater af søgninger på målgrupper

For at undersøge målgrupperne nærmere prøvede jeg at se på, hvor mange og hvilke tilbud jeg fik frem, hvis jeg søgte på de forskellige målgrupper. Længere fremme i dette afsnit er der en oversigt, der viser, hvor mange tilbud jeg fik som resultat ved at søge udelukkende på de forskellige målgrupper. Derefter prøvede jeg at gå lidt nærmere ind i nogle af målgrupperne for at finde ud af, hvilke tilbud der henvendte sig til målgrupperne.

¹⁶ Artiklen er skrevet af Liv Gunnarsen, studentermedhjælper i Danske Handicaporganisationer. Afprøvningen er foregået i slutningen af oktober/begyndelsen af november 2007.

Jeg startede med at kigge nærmere på de målgrupper, der ligger indenfor den overordnede gruppe sindslidende. Det skyldtes, at jeg umiddelbart var lidt skeptisk overfor, om der virkelig skulle eksistere så mange tilbud til de forskellige målgrupper af sindslidende, som det fremgår af resultatet.

Ifølge portalen var der på det givne tidspunkt for søgningen 2647 tilbud i Danmark, som kan være relevante for personer med 'angst', 2572 tilbud til personer med 'depression', 2377 tilbud til personer med 'forandret virkelighedsopfattelse', 2550 tilbud til personer med 'personlighedsforstyrrelse' og 1459 til personer med 'spiseforstyrrelser'. Dette virker specielt mærkeligt, hvis man søger isoleret på ydelser uden angivelse af målgruppe. Her får man nemlig meget små resultater, hvis man søger på, hvor mange tilbud, der har enten psykologisk behandling, psykiatrisk behandling eller terapi som hovedydelse. Resultatet er henholdsvis 16, 14 og 10 tilbud. Med hensyn til tilbud, der har disse ydelser som delydelser, er der tale om henholdsvis 21, 26 og 32. Dvs. at der er 2453 tilbud, der kunne være relevante for personer med depressioner, men som ikke har hverken psykologisk behandling, psykiatrisk behandling eller terapi som enten hovedydelse eller delydelse. Hvis man vel og mærke går ud fra, at der ikke er tilbud, der går igen.

Herefter søgte jeg på målgruppen ADHD for at se, hvilke tilbud, der er for denne gruppe. Jeg valgte ADHD, fordi jeg umiddelbart fandt, at det er en rimelig skarpt afgrænset målgruppe. Ifølge portalen er der 1270 tilbud, som kan være relevante for personer med ADHD. Ud af de 7 første tilbud henvender de fire sig primært til stofmisbrugere. Det første tilbud er Kirkens Korshærs Ungdomscenter. Her står på forsiden af tilbuddets hjemmeside, at det er et tilbud, der henvender sig til unge misbrugere. Søger man lidt videre på siden, finder man dog ud af, at centeret også driver bofællesskaber for personer med dobbeltdiagnose som både misbrugere og sindslidende. Det kan dog stadig ikke forklare, hvorfor tilbuddet er relevant for personer med ADHD. Faktisk er dette tilbud også det første tilbud i resultatlisten, hvis man søger på tilbud til personer med 'depression', 'personlighedsforstyrrelser', 'spiseforstyrrelser' og personer med en psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse indenfor målgrup-

pen 'kommunikation'. Man kunne måske forklare det med, at tilbuddet har afkrydset, at de henvender sig til f.eks. personer med depression eller personlighedsforstyrrelser i og med, at de også har sindslidende i deres bofællesskaber. Problemet er bare, at jeg ikke har søgt på personer med personlighedsforstyrrelser, der også har et stofmisbrug. Tilbuddet burde efter min opfattelse kun komme frem, hvis jeg søger på målgruppen stofmisbrugere eller kombinationen af en sindslidelse og stofmisbrug. Dette problem begrænser sig slet ikke til dette eksempel, tværtimod.

Spørgsmålet må være, om tilbuddene indberetter for bredt i forhold til målgrupper eller direkte forkert. Man kunne også overveje, om personerne med ansvar for indberetning på de forskellige tilbud er ligeså forvirrede som mig i forhold til målgrupperne?

Problemer med resultater på søgning på ydelser

Som det fremgår af oversigten har jeg også søgt isoleret på de forskellige ydelser – både delydelser og hovedydelser. Her fremgår det helt tydeligt at de tunge hovedydelser, altså dem som flest tilbud opgiver, er 'socialpædagogisk behandling', 'socialpædagogisk støtte' og 'ophold'. Hvad der synes påfaldende er, hvor få der har f.eks. 'fysisk træning' eller 'psykologisk behandling' som hovedydelse eller delydelse. Derudover virker det mærkeligt, at der i alt kun var 3903 tilbud, der havde opgivet hovedydelser og 2674 tilbud, der havde opgivet delydelser. Da der på det tidspunkt, jeg søgte, var registreret 6559 tilbud i portalen, virker det påfaldende.

Problemer med udformningen af portalen

I forhold til at navigere rundt i portalen er der især to ting, der irriterer og undrer. For det første er det irriterende, at man ikke i beskrivelsen af de enkelte tilbud kan se, hvad de har opgivet som målgruppe/målgrupper. For det andet virker det ikke logisk, at man skal klikke på tilbuddets hovedydelse i resultatlisten for at komme ind på beskrivelsen af tilbuddet.

Oversigt over indhold i Tilbudsportalen oktober/november 2007

Målgrupper

Funktionsnedsættelse

Fysisk funktionsnedsættelse:

Syn	1614
Hørelse	1546
Kommunikation	2248
Mobilitet	1971

Psykisk funktionsnedsættelse

Sindslidelse:

Angst	2647
Depression	2572
Forandret virkelighedsopfattelse	2377
Personlighedsforstyrrelse	2550
Spiseforstyrrelse	1459

Intellektuel/kognitiv forstyrrelse:

Hjerneskode	2138
Demens	640
Udviklingshæmning	3241

Udviklingsforstyrrelse:

Autismespektret	1714
ADHD	1270
Kommunikation	2300

Socialt problem

Adfærd:

Udadreagerende	2409
Indadreagerende	2676
Selvskadende	2173

Kriminalitet:

Personfarlig	424
Ikke-personfarlig	1249

Hjemløshed:

Hjemløshed	495

Misbrug:

Alkohol	1122
Stof	901

Prostitution:

Prostitution	354

Særlige grupper:

Voldsramt	937
Seksuelt krænkede	1302
Seksuelt krænkende	727
Tilknytningsforstyrrelse	1893
Problemer begrundet i forældres forhold	1620

Ydelser

Hovedydelse

Afklaring:

Anden undersøgelse	21
Arbejdsprøvning	8
Forældrevevneundersøgelse	4
Observation m.h.p. erklæring	31

Aktivitets- og samværsindsats:

Samværsaktivitet	421
Værksted	89
Køkken/Café	18
Idræt	12
Land- og skovbrug	16

Behandling/træning:

Alkoholbehandling	97
Familiebehandling	36

Fysisk:

Fysio-/ergoterapi	37
Fysisk træning	3
Psykiatri/speciallæge	14
Psykologisk behandling	16
Socialpædagogisk behandling	884
Socialpædagogisk behandling – underkastet ungdomssanktion	29
Socialpædagogisk støtte	830
Stofbehandling	127
Talepædagogisk behandling	5
Terapi	10

Beskyttet beskæftigelse:

Afklaringsforløb	36
Egen produktion	37
Job på særlige vilkår	24

Praktik/projektforløb	18	Terapi	32
Produktion	65		
Service	18	<i>Beskyttet beskæftigelse:</i>	
<i>Fritidsaktiviteter:</i>		Afklaringsforløb	30
Ferie-/lejr tur	27	Egen produktion	26
Ildrætsaktivitet	17	Job på særlige vilkår	27
Kulturel aktivitet	51	Praktik/projektforløb	36
Værkstedsaktivitet	37	Produktion	26
		Service	18
<i>Ophold:</i>		<i>Fritidsaktiviteter:</i>	
Ophold	826	Ferie-/lejr tur	112
		Fritidsjob	3
<i>Praktisk og personlig hjælp:</i>		Ildrætsaktivitet	57
Praktisk og personlig hjælp	39	Kulturel aktivitet	88
		Værkstedsaktivitet	45
I alt:	3903	<i>Ophold:</i>	
Delydelse		Ophold	44
<i>Afklaring:</i>		<i>Personlig hjælp:</i>	
Anden undersøgelse	23	Indtagelse af mad og drikke	59
Arbejdsprøvning	18	Medicinadministration	110
Forældre/neundersøgelse	5	Personlig hygiejne	113
Observation m.h.p. erklæring	34	Sondeernæring	16
		Sundhedsfremme	83
<i>Aktivitets- og samværsindsats:</i>		<i>Praktisk hjælp:</i>	
Samværsaktivitet	104	Kost	131
Ildræt	71	Rengøring	120
Køkken/Café	66	Tøjvask	124
Land- og skovbrug	23	Transport	107
Værksted	68	Ledsagelse	120
<i>Behandling/træning:</i>		<i>Rådgivning/vejledning:</i>	
Alkoholbehandling	15	Rådgivning/vejledning	71
Familiebehandling	15		
<i>Fysisk:</i>		<i>Uddannelse:</i>	
Fysio-/ergoterapi	39	0. klasse	10
Fysisk træning	23	Intern skole 1.-7. klasse	49
Psykatri/spéciallæge	26	Intern skole 8.-9. klasse	55
Psykologisk behandling	21	Intern skole 10. klasse	32
Socialpædagogisk behandling	92	Individuel undervisning	15
Socialpædagogisk behandling – underkastet ungdomssanktion	9	Lektiehjælp	18
Socialpædagogisk støtte	163	Specialundervisning	47
Stofbehandling	26		
Talepædagogisk behandling	9	I alt:	2674

Tilbudstyper

Ambulant Behandlingstilbud

Ambulant for børn og unge	45
Ambulant for voksne	208

I alt: 253

Dagtilbud

Dagtilbud for børn til unge:

Særlige dagtilbud	142
Særlige klubtilbud	22

Dagtilbud til voksne:

Aktivitets- og samværstilbud	1100
Beskyttet beskæftigelse	465

I alt: 1729

Døgntilbud

Botilbud til børn og unge:

Aflastning	83
Døgninstitution	486
Husholdnings-, håndarbejds- og efterskole	17
Efterværn	36
Eget værelse	74

Kollegium	7
Kostskole	43
Opholdssted	539
Plejefamilie	62
Sikret døgninstitution	43
Skibsprojekt	13
Udslusningsbolig	30

Botilbud til voksne:

Midlertidige botilbud:

Aflastning	71
Behandlingstilbud	146
Botilbud	808
Forsorgshjem/herberg	96
Krisecenter	61
Udslusningsbolig	37

Længerevarende botilbud:

Sikret botilbud	18
Botilbud	1877
Plejehjem	8
Plejebolig	22

I alt: 4577

Oversigt over indhold i Tilbudsportalen januar 2008

For at få et overblik over hvilken udvikling der sker med hensyn til målgrupper, ydelser og tilbudstyper blev der foretaget en ny søgning i uge 3 og 4 i 2008.

Ved en sammenligning mellem de to oversigter er der ting, man må undre sig over. Her blot et enkelt eksempel fra hver kategori. Under målgrupper falder det i øjnene, at antallet af tilbud under "demens" stiger fra 640 til 1050. Under ydelser er det påfaldende, at delydelsen "personlig

hjælp", der drejer sig om hjælp til indtagelse af mad og drikke, medicinadministration, personlig hygiejne, sondeernæring og sundhedsfremme, falder fra 381 til 268 og under tilbudstyper er det også bemærkelsesværdigt, at tilbud om døgnafstning for voksne stiger fra 71 til 150. Resultaterne af sammenligningen skal i den forbindelse ses i lyset af, at der kun er omkring 3 måneder mellem produktionen af de to oversigter.

Målgrupper

Funktionsnedsættelse

Fysisk funktionsnedsættelse:

Syn	1880
Hørelse	1878
Kommunikation	2132
Mobilitet	2317

Psykisk funktionsnedsættelse

Sindslidelse:

Angst	2606
Depression	2549
Forandret virkelighedsopfattelse	2319
Personlighedsforstyrrelse	2468
Spiseforstyrrelse	1294

Intellektuel/kognitiv forstyrrelse:

Hjerneskode	2159
Demens	1050
Udviklingshæmning	2992

Udviklingsforstyrrelse:

Autismespektret	1490
ADHD	1197
Kommunikation	2501

Socialt problem

Adfærd:

Udadreagerende	2380
Indadreagerende	2608
Selvskadende	2000

Kriminalitet:

Personfarlig	414
Ikke-personfarlig	1253

Hjemløshed:

Hjemløshed	519

Misbrug:

Alkohol	1191
Stof	910

Prostitution:

Prostitution	349

Særlige grupper:

Voldsramt	904
Seksuelt krænkede	1216
Seksuelt krænkende	674
Tilknytningsforstyrrelse	1713
Problemer begrundet i forældres forhold	1533

Ydelser

Hovedydelse

Afklaring:

Anden undersøgelse	21
Arbejdsprøvning	8
Forældrevevneundersøgelse	4

Observation m.h.p. erklæring	31

Aktivitets- og samværsindsats:

Samværsaktivitet	433
Værksted	92

Køkken/Café	19
Idræt	12
Land- og skovbrug	15

Behandling/træning:

Alkoholbehandling	98
Familiebehandling	36

Fysisk:

Fysio-/ergoterapi	38
Fysisk træning	4
Psykatri/spéciallæge	12
Psykologisk behandling	17
Socialpædagogisk behandling	940
Socialpædagogisk behandling – underkastet ungdomssanktion	30
Socialpædagogisk støtte	1018
Stofbehandling	134
Talepædagogisk behandling	7
Terapi	10

Beskyttet beskæftigelse:

Afklaringsforløb	37
Egen produktion	38
Job på særlige vilkår	23
Praktik/projektforløb	17
Produktion	65
Service	17

Fritidsaktiviteter:

Ferie-/lejrur	26
Idrætsaktivitet	14
Kulturel aktivitet	47
Værkstedsaktivitet	34

Ophold:

Ophold	784

Praktisk og personlig hjælp:

Praktisk og personlig hjælp	753

I alt: 4834

Delydelse

Afklaring:

Anden undersøgelse	19
Arbejdsprøvning	12
Forældreevneundersøgelse	5
Observation m.h.p. erklæring	17

Aktivitets- og samværsindsats:

Samværsaktivitet	124
Idræt	54
Køkken/Café	56
Land- og skovbrug	18
Værksted	62

Behandling/træning:

Alkoholbehandling	15
Familiebehandling	15

Fysisk:

Fysio-/ergoterapi	75
Fysisk træning	47
Psykatri/spéciallæge	17
Psykologisk behandling	13
Socialpædagogisk behandling	83
Socialpædagogisk behandling – underkastet ungdomssanktion	9
Socialpædagogisk støtte	145
Stofbehandling	25
Talepædagogisk behandling	6
Terapi	25

Beskyttet beskæftigelse:

Afklaringsforløb	26
Egen produktion	23
Job på særlige vilkår	20
Praktik/projektforløb	32
Produktion	23
Service	16

Fritidsaktiviteter:

Ferie-/lejrur	72
Fritidsjob	2
Idrætsaktivitet	33
Kulturel aktivitet	50
Værkstedsaktivitet	37

Ophold:

Ophold	36

Personlig hjælp:

Indtagelse af mad og drikke	41
Medicinadministration	79
Personlig hygiejne	80
Sondeernæring	11
Sundhedsfremme	57

<i>Praktisk hjælp:</i>		<i>Uddannelse:</i>	
Kost	96	0. klasse	9
Rengøring	81	Intern skole 1.-7. klasse	47
Tøjvask	88	Intern skole 8.-9. klasse	53
Transport	71	Intern skole 10. klasse	31
Ledsagelse	88	Individuel undervisning	15
		Lektiehjælp	14
<i>Rådgivning/vejledning:</i>		Specialundervisning	47
Rådgivning/vejledning	59		
		I alt:	2179

Tilbudstyper

Ambulant Behandlingstilbud

Ambulant for børn og unge	50
Ambulant for voksne	218
I alt:	268

Dagtilbud

Dagtilbud for børn til unge:

Særlige dagtilbud	156
Særlige klubtilbud	21

Dagtilbud til voksne:

Aktivitets- og samværstilbud	1012
Beskyttet beskæftigelse	443
I alt:	1632

Døgntilbud

Botilbud til børn og unge:

Aflastning	88
Døgninstitution	466
Husholdnings-, håndarbejds- og efterskole	22
Efterværn	39
Eget værelse	54

Kollegjum	7
Kostskole	44
Opholdssted	563
Plejefamilie	63
Sikret døgninstitution	47
Skibsprojekt	11
Udslusningsbolig	30

Botilbud til voksne:

Midlertidige botilbud:

Aflastning	150
Behandlingstilbud	146
Botilbud	692
Forsorgshjem/herberg	104
Krisecenter	61
Udslusningsbolig	41

Længerevarende botilbud:

Sikret botilbud	57
Botilbud	1673
Plejehjem	216
Plejebolig	539
I alt:	5113

11. Hovedydelse og delydelser i de sociale tilbud

Ifølge Servicestyrelsens papir om principper til registrering af hoved- og delydelser i de sociale tilbud defineres en hovedydelse som en "ydelse, der udgør den primære indsats over for borgere", mens delydelse er en "ydelse, der kan leveres i forbindelse med en hovedydelse."

Det hedder videre, at "en ydelse skal registreres som hovedydelse, når den kan udgøre den primære indsats overfor en borger hos leverandøren" Og "leverandøren kan have flere hovedydelse, disse skal så kunne stå alene."

Så langt, så godt.

En oversigt over hovedydelse og delydelser kommer imidlertid umiddelbart til at vække en del undren. Det giver for eksempel anledning til eftertænkning, at "køkken/café" og "ferie/lejr tur" kan optræde som hovedydelse, og "socialpædagogisk behandling underkastet ungdomssanktion" både kan optræde som hovedydelse og som en delydelse.

En søgning på hovedydelsen "ferie/lejr tur" bringer den 17. december 2007 26 tilbud frem. En gennemgang af

nogle af de pågældende tilbuds beskrivelser af sig selv frembringer alvorlig tvivl om, hvad meningen egentlig er. Der fortælles ikke noget særligt om denne hovedydelse, Noget tilsvarende gør sig gældende for de 18 tilbud, man får frem, når man søger på "køkken/café" som hovedydelse.

Det kan meget vel være, at filosofien ved brugen af de pågældende begreber ikke er blevet gennemskuet, men alligevel.....

Desuden ser det umiddelbart ud til, at anvendelsen af begreberne hovedydelse og delydelse i Tilbudsportalen ikke svarer til den måde, begreberne anvendes på i forbindelse med de rammeaftaler på det sociale område, som hvert år skal indgås mellem regionen og kommunerne i regionen og kommunerne i regionen indbyrdes.

Det virker ikke særligt oplagt, hvis der opereres med to forskellige ydelsesstrukturer for de samme sociale tilbud. Det gør det hele temmelig indviklet, og det har ingen vel nogen glæde af.